****

VELEHRADSKÝ Z(S)PRAVODAJ

Vydává Správní rada (Trustees) Velehrad London (Reg. Charity No.1154836) a Velehradský výkonný výbor, pro potřeby českých a slovenských krajanů ve Velké Británii. Adresa: 39 Lonsdale Rd, Barnes, London SW13 9JP www.velehrad.org.uk

červen/jún 2021 **číslo 141**

****

Nezapomínejme na slavný válečný československý červen

Jozef Gabčík a Jan Kubiš v přízemí londýnské 3 – 8 Porchester Gate před akcí Anthropoid (sídlo čs. vojenské rozvědky, kde je dnes pamětní deska)

Tento měsíc vždy vzpomínáme na slavný červen 1944 a na invazi v Normandii. Jak víme, tři československé stíhací letecké pluky/peruti Královského letectva, tedy 310., 312. a 313., sdružené v čs. stíhacím leteckém svazu/wingu RAF č. 134, hlídkovaly už od sedmi ráno a několikrát onoho historického 6. června nad invazními plážemi a chránily spojenecké vojáky při vyloďování. Zároveň i slavný 311. čs. bombardovací pluk/peruť pod velením pobřežního letectva pomáhal uzavírat přístup do kanálu La Manche německým ponorkám z Atlantiku. Mezitím se 1. čs. samostatná obrněná brigáda pod velením generála Aloise Lišky připravovala k vylodění v pozdějším sledu.

Slavný válečný červen však také přinesl v roce 1942 významný čin našich výsadkářů z Británie v Praze – likvidaci krutého Hitlerova Reichsprotektora Reinharda Heydricha během útoku pod pražskou Bulovkou 27. května. Toho dne Jan Kubiš a Jozef Gabčík přepadli Heydrichův automobil a on za pár dní na zranění zemřel. Světu tak bylo připomenuto, že československý odboj žije a bojuje. Hrdinní parašutisté se pak schovávali po bytech odbojářů až do 17. června, kdy se spolu s kolegy z dalších výsadků uchýlili do kostela sv. Jana Boromějského (nyní sv. Cyrila a Metoda), aby podstoupili nerovný boj s německou přesilou. Následujícího dne, po bitvě v kostele, kde se na kůru bránili a zahynuli Jan Kubiš, Adolf Opálka a Josef Bublík, se v kryptě dál bránili až do zatopení prostor Jozef Gabčík, Josef Valčík, Jan Hrubý a Jaroslav Švarc. Jak také známo – následovaly represe, stanné právo a stovky popravených, včetně kněží onoho kostela a byly vyhlazeny vesnice Lidice a Ležáky. Památka statečných vojáků a odbojářů, jejich rodin a obyvatel oněch vesnic však žije dodnes a bude žít dál (také díky krajanům v Leamingtonu). Pokud tedy my -- a BCSA výročí oslavila zoomovou přednáškou George Bearfielda o jeho knize Foursquare: The Last Parachutist, 27.května -- a další generace budou na tyto hrdiny pamatovat.

Vzhledem k omezením koronavirového lockdownu nemohly být slavné dny května a června patřičně vzpomenuty ani v našich vlastech, kde se k pietním aktům sešli jen političtí představitelé, ani zde v Británii. V Brookwoodu to za nás učinili naši velvyslanci ČR a SR (viz foto str. 4) a zástupci MAFCSV, asociace památky našich veteránů. Velvyslanec ČR Libor Sečka pak spolu se zástupcem slovenského kolegy Marcelem Babiczem absolvovali akty u památníku padlých letců bez známých hrobů v Runymede, se 149 jmény našich letců. Předtím se velvyslanec Sečka s polským kolegou Arkadym Rzegockim zúčastnil aktu u památníku polského letectva v londýnském Northoltu a vzpomněli čtyřky našich stíhacích pilotů, létajících za války s polskými leteckými pluky/perutěmi RAF, tedy esa Josefa Františka (u 303. perutě), Ladislava Uhra, Matěje Pavloviče a Wihlelma Kosarze. Téhož dne take uctili památku sgt.Josefa Františka (pátého nejlepšího stíhače Bitvy o Británii se 17 sestřely nepřítele) u jeho hrobu na hřbitově v Northwood. Ve výčtu je třeba zdůraznit odhalení nového náhrobního kamene v Brookwoodu manželům Zdeňkovi a Editě Sedlákovým, příslušníkům slavného 311.československého bombardovacího pluku/perutě, zahynulým v letecké nehodě. Edita, radiistka Třistajedenáctky, je tak první čs. ženou s vojenským náhrobkem v Británii, což velvyslanec Sečka patřičně ocenil.

Jak asi mnozí z nás sledují, kovidová nákaza v ČR i SR konečně ustupuje, s pouhými pěti stovkami nově nakažených (viz. mapku na str. 4), což je nyní poněkud lepší, než v Británii, kde, hlavně na severu vzrostl počet nakažených indickou mutací. Přesto ministr Kwarteng tvrdí, že neexistuje evidence k obavám z nesplnění posledního uvolnění k 21. červnu a rozhodnutí prý padne 14. června. Také v ČR se nyní pořádně rozbíhá očkování, a má to už pozitivní vliv na statistiky. Tak brzy osobně nashledanou! /jn/

****

Správní rada londýnského Velehradu zve krajany na zoomovou českou mši 20.června ve 14.00

Link: https://us02web.zoom.us/j/85412092803?pwd=RGFUMDZScHhOckMrOHVhRUN4VU9ndz09 ID: 854 1209 2803 Pass: 029225

a s politováním oznamuje, že až do ukončení vyjimečných opatření britské vlády kvůli pandemii se na londýnském Velehradě nekonají mše ani jiné veřejné akce. Loni jsme se poprvé na Velehradě nesešli na tradiční oslavu svatého Václava a později ani na Mikulášskou.

Další informace na www.velehrad.org.uk a ludmilastane@gmail.com (mob. 07468 570551)

Nedělní česká školička zatím na Velehradě neobnovena, ale internetovou výuku nabízí učitelka Terezka Pletichová - terry.pletichova@gmail.com. Učitelka Radka Polenská nabízí výuku pro větší děti i dospělé, jednotlivce i skupiny- radka.polenska@gmail.com

Některých krajanů ve Velké Británii se epidemie mohla existenčně negativně dotknout. V takovém případě se lze obrátit na charitu "Velehrad London". Správní rada se bude snažit pomoct najít řešení. Kontakt: trustees@velehrad.org.uk (AS).

****

****

ZPRÁVY Z LONDÝNA A KOMUNITY

Květnová velehradská mše byla ve znamení Svatodušních svátků

Londýnská komunita kolem Velehradu se opět sešla na Zoomu, aby tradiční českou mší oslavila Svatodušní svátky, neboli Pentecost. Celebroval opět Otec Tomáš Roule z římského Nepomucena a tématem jeho promluvy byly moderní variace na onen viditelný dopad biblického aktu seslání Ducha svatého, tedy poskytnutí daru apoštolům mluvit cizími jazyky, což bylo velice potřebné pro jejich misi šíření Dobré zvěsti ve světě. Otec Tomáš pak rozvinul téma duchovní pomoci bližním v dnešním světě, podobně jak to papež rozvádí v Encyklice Fratelli Tutti, všichni sobě bratry v radostech i strastech života.

Po mši opět došlo na obvyklou výměnu novinek krajanů, nejen ohledně uvolňování koronavirového lockdownu a shodného očekávání znovuotevření londýnského Velehradu v Barnes, ale také obnovení cest do vlasti. Ke smutnějším momentům debaty patřilo dosud marné čekání básnířky paní Jitky Pšurné-Lancaster na pár autorských exemplářů její v ČR vydané knihy poezie. Krajané i Otec Tomáš slíbili pomoc, tak uvidíme. *Mimochodem, brzy bude blíž na Velehrad. Vedle mostu Hammersmith Bridge má začít od září fungovat přívoz pro 800 osob za hodinu...*

Záběry z květnové velehradské mše na Zoomu; Otec Lang, jehož 102. nedožité narozeniny letos oslavíme; budova velvyslanectví ČR a SR *(viz oznámení níže)* a koncert Fibonacci Quartet Kryštofa Kohouta (*viz link*)

Londýnska SVU nezabúda na krajanov...

Londýnska SVU plánovala na 29. maja na Zoome dalšie virtuálne stretnutie, tentoraz literárne poobedie s najznámejšou súčasnou britsko-českou spisovateľkou: Ivou Pekárkovou, žial ochorela.

Jak napísala krajanom paní Zuzana Slobodová, knihy Ivy Pekárkové plnia pražské kníhkupectvá, ich preklady vychádzajú v USA, Veľkej Británii, Nemecku, Španielsku, Slovinsku, bola nominovaná na cenu Magnesia Litera, získala cenu za filmový scenár, jej glosy z Británie sa pravidelne zjavujú v českom rozhlase. Je pokladaná za jednu z najosobitnejších českých autoriek. Je to jej priamočiarosť a provokatívnosť, ktorá niekedy čitateľom vyráža dych, pritom však je zrejmý jej nesmierny pozorovateľský talent, originalita - a prekvapujúca, i keď často dobre ukrytá, lyrickosť. Iva vyštudovala mikrobiológiu na KU v Prahe a žije v emigrácii od r. 1985 a živí sa všetkým možným.

Iva by sa bola hlavne zamerila na svoju poslednú knihu, *Dům bez zrcadel*. Je to príbeh pendlerky medzi Čechami a Britániou, kde sa stará o starých ľudí a naučí sa od nich,"že na to, aby sa človek necítil starý, sa stačí nedívať do zrkadla".

Mladý kvartet opět ožil po covidu

Mladý český houslista Kryštof Kohout z Plzně (ročník 2000), hlásí, že začal letní trimestr na Guildhall School of Music. Hraje už od pěti let, vyhrál hned několik mezinárodních soutěží. Chce se nyní pochlubit krajanům svým smyčcovým kvartetem (foto), nazvaným Fibonacci Quartet, připravil nahrávku z prvního postcovidového koncertu v kostele St. James Piccadilly a dává ji zde k dispozici na https://www.youtube.com/watch?v=EWCZS-tJqvM&t=658s Hezký poslech!

Budeme vzpomínat na naše zemřelé během června a na Otce Langa

Tento měsíc budeme vzpomínat na naše zemřelé. Budou mezi nimi volyňská Češka a veteránka našich jednotek na Blízkém východě **mjr.Nina Dobosharevich** (3.června), vojačka čs. jednotek v Británii, londýnský kněz a nakonec biskup pro krajany **Jaroslav Škarvada** (14.6.2010), plk. **Jiří Pavel** z Čs.obrněné brigády od Dunkirku (18.6.2017), Skotka s moravským přízvukem a mecenáška londýnského Velehradu **Roxana Mackay** (22.června), a **Dr. Ing. Bohumil Kobliha**, dlouholetý spolupracovník Otce Langa a publicista (24.6.2015). 24.června také opět vzpomeneme i nedožitých narozenin **P. ThDr Jana Langa SJ,** kněze, zakladatele a vůdce komunity kolem londýnského Velehradu a po dlouhá léta faktické duchovní i světské hlavy čs. exilu v Británii a přítele i spolupracovníka britských politiků.

****

BCSA – British Czech and Slovak Association zve spolu s Českým centrem srdečně krajany na zoomovou exkurzi

Owena Hatherleyho: Brutal Beauty - A Video Tour of the Czech Embassy in London

Kritik architektury a autor Landscapes of Communism: A history through buildings, provede účastníky nově opravenou budovou brutalistického stylu v programu Českého centra v rámci London Festival of Architecture a ve spolupráci s velvyslanectvími ČR a SR

17. června od 18.30 do 20 hodin

Rezervace a zoom-kódy přes Eventbrite, info https://london.czechcentres.cz/en/program/brutal-beauty-a-video-tour-of-the-czech-embassy-in-london

****

****

Projekt „Never Forgotten“

Projekt „Never Forgotten“ velvyslance ČR Libora Sečky, cesty po hrobech našich hrdinů, pokračoval severně a na severovýchod od Londýna a my reportáže dál rádi přinášíme.

Etapa č.15 – Peterborough, Norfolk a Suffolk

Důležitou pomoc v práci mnohého velvyslance představují honorární konzulové. Většinou jde o osobnosti, které vynikají v nějakém společenském oboru nebo podnikatelských aktivitách a mají silný vztah k České republice. To pouto bývá tak silné, že je vede k tomu, aby bez ohledu na náklady a čas bezplatně poskytovali služby českým občanům a starali se o naše zájmy v oblastech, kde žijí a působí. V okamžiku, kdy jsem se ujal své funkce, jsme v Británii měli honorární konzuly tři: paní Evu Ross v Paula Millara v Edinburghu. Honorární konzulát v Manchesteru skončil poté, co jsme v tomto městě v březnu 2019 otevřeli generální konzulát s profesionálním diplomatem Ivo Losmanem v čele. Honorární konzuláty ve Skotsku a Severním Irsku ukončily nedávno svoji činnost vzhledem k tomu, že se oba jejich vedoucí přiblížili věku 90 let. Pan J. Mládek zodpovědně pomáhal své staré vlasti v Belfastu dlouhých 15 roků a pan P. Millar dokonce přetáhl dvě desítky let obětavé služby. Oba si zaslouží naši úctu a vděčnost. Nahradit je určitě nebude snadné.

Velvyslanectví v Londýně současně věnuje soustavnou pozornost vyhledávání dalších vhodných kandidátů pro tyto pozice. V červenci roku 2016 se nám podařilo uvést do života honorární konzulát na Gibraltaru, který řídí pan Stanislav Čech.

Posledním úspěchem v tomto směru je zřízení honorárního konzulátu České republiky ve městě Peterborough, v hrabství Cambridgeshire. Do jeho čela se postavil pan Petr Torák, první český honorární konzul romského původu v historii. A právě otevření jeho úřadu se stalo dobrou příležitostí pro návštěvu hrobů čtyř československých letců, (rotný ***František Koukol****, nadporučík* ***Jaroslav Skutil,*** *poručík* ***Josef Slovák*** *a četař* ***Oskar Valošek****) jejichž ostatky jsou na hřbitově Eastfield v Peterborough uloženy. Všichni tragicky zahynuli při cvičném letu 1. října 1940, když na palubě jejich stroje vypukl požár. Jejich památku jsme uctili společně s konzervativním poslancem britského parlamentu, Paulem Bristowem, do jehož volebního okrsku Peterbourough spadá. Mladý politik projevil o tuto slavnou kapitolu našich dějin mimořádný zájem a s nadšením poté na sociálních sítích informoval o významu československých letců, začleněných do Královského letectva, v boji proti fašismu.*

O několik dnů později jsme v brzkém mrazivém dubnovém ránu vyrazili s kolegy Radkem a Michalem na sever, do hrabství Norfolk a následně Suffolk, abychom i tady vzpomněli na statečné československé letce. První zastávkou na naší cestě se stal malý vesnický hřbitov Scottow nedaleko letecké základny Coltishall

Úzký dlouhý zelený pás ohraničený živým plotem uprostřed rozlehlé louky připomínal spíše cestu nebo nekonečnou startovací dráhu, určitě ne místo, které patří jen minulým příběhům. Slunce, které společně s dotěrným větrem prosyceným energií nedalekého moře rozervalo mraky, vytvořilo v otevřeném prostoru iluzi míru a svobody. Hroby ***osmi československých pilotů*** *ve skupině dalších válečných náhrobků zářily jak majáky do krajiny. Všichni zahynuli v důsledku technických závad, povětrnostních vlivů či chyb při cvičných letech v období 1942 - 1943. Jejich památku jsme uctili tradičně rudou růží. O příčinách smrti podporučíka* ***Františka Horkého****, jehož hrob jsme našli v nedalekém přístavním městečku Lowestoft, toho naopak archivy příliš mnoho nevypověděly. Sloužil jako radiotelegrafista – střelec u 311. perutě. Později byl převelen a zemřel tragicky při výkonu služby u 1. čs. samostatné brigády. Nad jeho osamoceným hrobem kroužili racci a z bezpečné vzdálenosti vykřikovali něco o neporušitelnosti tajemství toho místa.*

>>>>>

S poslancem Bristowem a Hon. konsulem Torákem v Peterborough a pohled na hřbitov ve Scottow u Coltishallu a (*dole*) Hon. konsul Torák; velvyslanec Sečka na hřbitově v Honingtonu a čs.hroby v East Wretham

****

The **Friends** *of* **Czech Heritage** **zvou srdečně krajany na zoomovou přednášku**

Petra Klímy, místopředsedy plzeňské asociace Pěstuj prostor a manažéra projektu Plzeňského manuálu architektury

Plzeňské interiéry architekta Adolfa Loose

23. června 2021 v 18 hodin

Přednáška (anglicky) je zdarma, avšak dobrovolné dary jsou vítány na www.czechfriends.net/payments

Potřebné kódy a heslo na Zoom dostanou zájemci při registraci na Eventbrite nebo na info@czechfriends.net/friends-events

****

****

Projekt „Never Forgotten“ *(pokračování ze str.3)*

*Po obědě v Thetfordu, který vzhledem komezené lokální nabídce dostal pouze podobu klasické britské lidové pochoutky „fish and chips, “ jsme zamířili na zahradu kostela s.Ethelberta ve vesničce East Wretham. V úhledné skupině zde ve čtyřech řadách dvanáct náhrobků československých letců, doplněných dvěma polskými, připomínají vzorně nastoupenou jednotku čekající na úkoly z denního rozkazu. Šest z nich (rotmistr **Alois Keda**, četař **Rudolf Grimm**, četař **Jindřich Hořínek**, četař **Jan Stanovský**, nadporučík **Jan Štefek** a rotný **Rudolf Vokůrka**) startujících z nedaleké základny zahynulo, když jejich letoun Welington při orientačním letu narazil v důsledku poruchy obou motorů do hory blízko osady Bryn-Uchaf ve Walesu. Další čtyři (četař **František Dušek**, četař **Milan Štoček**, poručík **Stanislav Zeinert** a poručík **Miloslav Švic**) ztratili životy při havárii jiného Wellingtonu. Vojín **Jaroslav Bambůšek** zemřel při nehodě motocyklu. Rotný **František Binder** se vyznamenal jako zadní střelec, který odrazil útoky nepřítele při operaci nad nizozemským Terschellingem v březnu 1942. Při návratu do Británie však podlehl smrtelným zraněním. O jejich osudech jsme si v tichu hřbitovní zahrady vyprávěli s redaktorem Českého rozhlasu Jaromírem Markem, který se k nám zde připojil.*

*Společně jsme poté navštívili malebný hřbitov u kostela Všech Svatých v Honingtonu. Místo svého posledního odpočinku zde našlo **sedm příslušníků 311. čs. perutě** Královského letectva (RAF). Jejich náhrobky jsou usazeny v jedné, trošku rozkymácené, řadě. Jeden vedle druhého. Když přivřete oči, máte dojem, že vidíte vojáky držící se kolem ramen. Pět z nich položilo život v důsledku bojových misí, dva při náročném tréninku. Jakoby i jaro chtělo přispět naší malé vzpomínkové oslavě, a proto hřbitov doslova zasypalo květy. Po cestě zpět do Londýna jsme ještě vyhledali hrob štábního rotmistra **Aloise Mžourka** na širokém prostranství městského pohřebiště v Bury St.Edmunds a posádky letounu Whitley, který havaroval v březnu 1942. Tři její českoslovenští členové (četař **Ladislav Fornůsek**, četař **Jan Janek** a poručík **Václav Jelínek**) jsou pochováni v důstojném prostředí hřbitova v Haverhill. Zajímavostí je, že letadlo, které patřilo k 138. peruti určené pro zvláštní úkoly, pilotoval Boris Romanoff, důstojník ruského původu, příbuzný posledního ruského cara.*

Úvod věnovaný zasloužilým honorárním konzulům v kontextu našich bojových tradic ve Spojeném království nebyl náhodný. Chtěl jsem jim veřejně poděkovat, protože se služby své vlasti zhostili stejně dobře, jako svého času naši vojáci.

V Londýně, 29. dubna 2021, Libor Sečka

Vzpomínka v Brookwoodu 9.května: velvyslanci ČR L. Sečka a SR R. Ondrejcsák s přiděleni a zástupci MAFCSV pokládají věnce; stav covidové nákazy ČR z Lidových novin k 27. květnu (viz str.1)

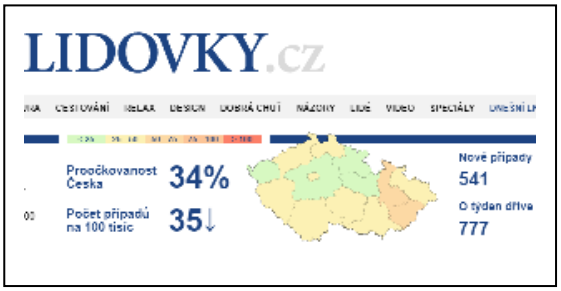

DUCHOVNÉ SLOVO Opäť z Encykliky Fratelli tutti...

Pápež František zhrnuje na koniec úvodu co je Encyklika Fratelli tutti o bratstve a sociálnom priateľstve

Práve v čase, keď som písal encykliku, nečakaným spôsobom vypukla pandémia COVID-19, ktorá vyniesla na svetlo naše falošné istoty. Okrem rozličných odpovedí, ktorými reagovali jednotlivé krajiny, sa jasne ukázala neschopnosť konať spoločne. Hoci máme hyperpripojenie, došlo k roztriešteniu, ktoré skomplikovalo riešenie problémov týkajúcich sa všetkých. Ak si niekto myslí, že ide len o to, aby lepšie fungovalo to, čo sme robili, alebo že jediný odkaz spočíva v tom, že musíme zlepšiť jestvujúce systémy a pravidlá, tak sa mýli.

Veľmi si želám, aby sme v tomto čase, ktorý je nám daný na život, uznávajúc dôstojnosť každej ľudskej osoby, dokázali vo všetkých prebudiť celosvetovú túžbu po bratstve. Vo všetkých: „Hľa, nádherné tajomstvo na snívanie a premenu nášho života na krásne dobrodružstvo. Nik nemôže čeliť životu izolovane [...]. Potrebujeme spoločenstvo, ktoré nás podporí, ktoré nám pomôže a v ktorom si navzájom pomôžeme hľadieť dopredu. Aké je dôležité spoločne snívať! [...] Osamotení riskujeme, že uvidíme fatamorgány, v ktorých sa zdajú veci, čo v skutočnosti neexistujú; sny sa budujú spoločne.“ Snívajme ako jediné ľudstvo, ako pocestní, ktorí majú to isté ľudské telo, ako deti tej istej zeme, ktorá hostí nás všetkých, každého s bohatstvom jeho viery alebo jeho presvedčenia, každého s vlastným hlasom, všetkých bratov!

/Celý text encykliky na stránkach TK KBS/

ZPRÁVY Z DOMOVA Ještě ke snahám o korespodenční volbu v zahraničí

Předseda Stálé komise Senátu PČR pro krajany v zahraničí Ing. Tomáš Czernin se obrátil dopisem na krajanské spolky po odhlasování ,,spravedlivější“ novely volebního zákona z Poslanecké sněmovny Senátem. Podotýká v dopisu, že ohledně novel zákonů se musí Senát a Poslanecká sněmovna shodnout na textu a vyjadřuje politování, že sněmovna vyjádřila ,,jasnou nevůli“ ke korespodenční volbě, neboť bylo zapotřebí zákon rychle schválit kvůli blížícím se volbám. Senát se však zavázal, že jakmile dojde k ustavení nové Poslanecké sněmovny po volbách, hodlá korespodenční volbu do Zákona o volbách prosadit. Proto nyní žádá krajany v zahraničí, aby se mezitím aktivně zúčastnili podzimních voleb a zve je také na konferenci pod názvem ,,Úloha a místo zahraničních Čechů v bilaterárních vztazích a aktuální potřeby české diaspory“ v prostorách Senátu 7. – 8. října, kde se bude o korespodenční volbě také jednat. Dopis byl vhodně načasován vzhledem k nedávné virtuální debatě iniciativy ,,Chceme volit distančně“ se senátorem (viz zpráva str. 6 v minulém čísle), během které daly krajanské spolky jasně najevo, že korespodenční volbu budou i nadále prosazovat, jak nejlépe mohou a navzdory některým krajním politickým uskupením ve sněmovně.

****

SPRÁVNÍ RADA LONDÝNSKÉHO VELEHRADU HLEDÁ DOBROVOLNÍKY NA POMOC PŘI AKCÍCH

S vylepšující se covidovou situací se těšíme, že zase budou brzy na Velehradě v Barnes kulturní a společenské aktivity. Při každé akci je třeba, aby někdo podával občerstvení, staral se o děti, někdo pomohl poklidit nádobí atd. Náš team je malý a uvítáme, když se k nám přidáte. Prosím pošlete odpověď Ludmile Stane na ludmilastane@gmail.com

****

****

ZPRÁVY Z DOMOVA

Odešla dr. Jiřina Šiklová

Jiřina Šiklová a známé cellové duo Brikcius, sourozenci František a Anna, kteří vystoupí na londýnském Cellofestu (a jsou příznivci Velehradu), viz níže

V Praze zemřela 22. května ve věku 85 let přední socioložka, spisovatelka a vězněná chartistka dr. Jiřina Šiklová. Dcera lékaře a učitelky podporujících sociální demokraty, vystudovala historii a filosofii na Karlově univerzitě a v roce 1965 patřila mezi zakládající členy katedry sociologie na Filosofické falultě. Byla členkou KSČ od roku 1956 a podporovala reformy, podepsala Dva tisíce slov a v r. 1969 ze strany vystoupila. Byla vyhozena z fakulty, pracovala jako uklízečka a pak jako sociální pracovnice na geriatrickém oddělení pražské Thomayerovy nemocnice. Podepsala Chartu 77 a s Petrem Pithartem spolupracovala při distribuci exilové a vědecké literatury z ciziny a s dokumentačním střediskem Viléma Prečana na hradě Schwarzenberg v Bavorsku, za což byla téměř rok vězněna (podvracení republiky) a dál pronásledována. Po pádu komunismu se vrátila na Filosofickou fakultu a do roku 2000, jak říkala, ,,začala dohánět zmeškaný vývoj" jako vedoucí nové katedry sociální práce a založila také kontaktní středisko ženských organizací, později s rozšířenou působností. Dvakrát neúspěšně kandidovala za Stranu zelených, byla členkou správních rad řady nadací a redakčních rad sociologických časopisů a angažovala se v Masarykově demokratickém hnutí. Napsala sedm knih a studií a byla oceněna Medailí za zásluhy 1. stupně prezidentem Havlem. V roce 1995 byla oceněna titulem Žena Evropy za přínos k integraci, obdržela Stříbrnou medailí Senátu a další ocenění. Jelikož byla proslulá svou neúnavností do pozdního věku, Čs. dokumentační středisko o ní vydalo dvojjazyčnou publikaci Kočka, která nikdy nespí. Nyní tedy spí věčným spánkem, ale jak jsme jí znali nejen z různých akcí z Prahy i z návštěv na londýnském Velehradě, určitě zas něco připravuje./jn/

DOPIS Z PRAHY: *Pirátství v Evropě*

Aby následující bylo jasné, je třeba vědět, že Litva s hlavním městem Vilnius a Řecko (s hlavním městem Athénami) jsou členskými státy Evropské Unie.

Běloruskému novináři Romanu Protasevičovi je dvacet šest let. Shodou okolností je to také dvacet šest let, co v jeho rodném Bělorusku vládne diktátor Lukašenko. Protasevič - po emigraci z Běloruska - byl v Polsku spoluzakladatelem vebového kanálu NEXTA (čti "nechta"), který sehrál důležitou úlohu při organizování masových demonstrací v Bělorusku po loňských zfalšovaných volbách.

Běloruský diktátor Lukašenko tedy v minulém roce zfalšoval volby a stal se opět vládcem této východoevropské země, která dříve byla jednou z mnoha ruských kolonií. Bělorusko je velikostí populace podobné Česku. Z toho až dva miliony osob vloni veřejně protestovaly proti ukradeným volbám. Snad nemusím dodávat, že Lukašenkova policie se s demonstranty, kteří jí padli do rukou, příliš nemazlila.

Z Athén do Vilniusu (hlavního města Litvy) létá dvakrát týdně letecká linka RYANAIR 4978 , která v závěru své cesty přelétá přes kus Běloruska, aniž by tam ovšem přistávala.

Na palubě tohoto aeroplánu byl poslední květnovou neděli také Protasevič se svojí třiadvacetiletou přítelkyní Sofií Sapegovou. Moc se mu - vzhledem k přeletu Běloruska - nechtělo, ale vzhledem k tomu, že o týden dříve takto cestovala z Athén do Vilniusu jeho kolegyně bez problému, koupil letenky. Na athénském letišti ho sice trochu vyvedl z míry jakýsi člověk ve frontě za ním, který si zřejmě vyfotil jeho cestovní dokument, ale zůstal při plánované cestě.

Když bylo letadlo nad běloruským územím, přišla pilotovi zpráva, že na palubě může být výbušnina - snad od HAMASU. (Hamas svoji účast později rozhodně popřel.) A aby letadlo nouzově přistálo na letišti v Minsku. Dlužno dodat, že toto se stalo, právě když letadlo začalo se sestupem k přistávací dráze na letiště ve Vilniusu. Třeba také dodat, že letadlo bylo od Minského letiště zhruba dvakrát tak daleko jako od přistávací dráhy ve Vilniusu (Vilnius leží blízko hranice s Běloruskem.)

Nicméně, stroj byl ještě nad běloruským územím. A hlavně: po boku dopravního letadla se v ten moment objevil ozbrojený běloruský MIG, který RYANAIR 4978 doprovodil k neplánovanému přistání na letišti v Minsku.

Prověrka letadla a zavazadel žádnou bombu neobjevila. Letadlo po zdržení pokračovalo ke svému původnímu cíli, lehčí o Protaseviče a jeho přítelkyni, kteří byli při přistání v Minsku vyvlečeni z letadla běloruskými "orgány". Přestávku letu v Minsku použili k vystoupení i tři z přepravovaných, včetně "fotografa" z Athén.

Ještě tentýž večer se Protasevič (s oděrkou na čele) ukázal na běloruské televizi a ke všemu se přiznal. Bohužel i toto patří k Evropě roku 2021. *Všechny v Londýně a okolí zdraví Honza Krátký.*

****

Čeští hudebníci na letošním třetím londýnském Waltham Forest Cello Fest!

V rámci festivalu (většinou kvůli covidu na internetu) vystoupí cellisté Anna Brikciusová a František Brikcius, dirigent Jan Talich a Talichův komorní orchestr a varhanistka a skladatelka Irena Kosíková, s průvodním slovem Jana Židlického

Festival začne Cellovým víkendem 5. a 6. června a cellové recitaly následují také 13. a 20. června

Rezervace účasti/vstupenek přes Eventbrite na *https://WalthamForestCelloFest.eventbrite.com* . Další informace na Twitteru (@WFCelloFest), Facebooku a Instagramu (@WalthamForestCelloFest) a take na: https://www.Brikcius.com/WalthamForestCelloFest .

****

****

ZPRÁVY Z DOMOVA VE ZKRATCE

● Portál Seznam Zprávy uvedl ke skandálu chystané a zrušené cesty ministra vnitra Jana Hamáčka do Moskvy ohledně vakcíny Sputnik a ruského zničení muničního skladu ve Vrběticích, že obsazování diplomatických funkcí prý rozhodoval poradce prezidenta Zemana Martin Nejedlý s náměstkem ministra zahraničí Pavlem Jarošem. ● Stanice Rádio Svobodná Evropa/Rádio Svoboda uvedla, že údajní ruští agenti byli v Bulharsku v letech 2014 a 2015 v době výbuchů v šesti tamních zbrojních skladech, kdy zemřelo 14 osob. Nové důkazy a rozbory podle RFE/RL ukazují na možnou účast komanda GRU. ● Ex-premiér Robert Fico uviedol, že na Slovensku funguje sieť udavačov napojená na expremiéra Matoviča. Vládna koalícia si vraj našla ľudí, podozrivých zo závažnej trestnej činnosti, a slúbila im, že ak budú udávať, nebudú súdení. Jedným z ,,kajúcnikov" mal byť Bernard S., s ktorým sa mal Matovič trikrát stretnúť po vrazde novinára Jána Kuciaka. ● Po rezignaci nedávno jmenovaného ministra zdravotnictví, dermatologa dr. Petra Arenbergera, se vrací do funkce bývalý ministr Adam Vojtěch. Arenberger odstoupil po údajném ,,mediálním tlaku" ohledně nesrovnalostí v majetkových prohlášeních a prohlásil, že chce zpět do vedení Vinohradské nemocnice, přesto, že nemá bezpečnostní prověrku. ● Výročí ukončení druhé světové války v Praze u památníku na Vítkově připomněli položením věnců prezident Miloš Zeman, předsedové Senátu a Sněmovny Miloš Vystrčil a Radek Vondráček a vicepremiérka Alena Schillerová, ministr obrany Lubomír Metnar a náčelník generálního štábu Aleš Opata, a také primátor Zdeněk Hřib, kardinál Dominik Duka a zástupci veteránů a spolků. ● V Plzni se konaly od 6. do 9. května tradiční Slavnosti svobody k výročí osvobození města americkou armádou na konci druhé světové války. Hlavní akce se konaly u památníku ,,Díky, Ameriko!", avšak kvůli covidovým omezením bylo těžiště oslav v televizi a na internetu. K vidění byl konvoj veteránů, včetně tanku Sherman a na náměstí Republiky maketa stíhačky Spitfire. ● Podľa prieskumu verejnej mienky agentury FOCUS pre TV Markíza by sa parlamentných volieb na Slovensku zúčastnilo 63,4 percenta respondentov. Najviac hlasov (22,4 percent) by odzískal Hlas, 12,3 percent SaS, 11,8 percent Smer, 8,8 percent OľaNO, 7,2 percent SME Rodina a 6,1 percent PS. ● Podle zastupitelů hlavního města Prahy za ODS, jim dochází trpělivost s primátorem Zdeňkem Hřibem a jeho stranou Piráti. Tzv Klimatický plan prý není ani realistický, ani logický, kvůli návrhu mýtného v Praze ve výši 120Kč ještě předtím, než bude dokončen vnitřní i vnější silniční okruh, což by město zcela ucpalo. ODS tvrdí, že Piráty vedená koalice s klíčovou stavbou okruhů vůbec nepohnula.

****

Okénko, česká a slovenská komunitní organizace **propaguje České a slovenské tradice, kulturu a vzdělání v Londýně. V naší pravidelné české a slovenské sobotní škole se mohou vzdělávat děti školního (5 – 14 let) i předškolního věku (od batolat do pěti let). Děti se učí v souladu s Českými a slovenskými osnovami (čtení, psaní, prvouku a posléze zeměpis a dějepis). Je-li zájem děti se u nás mohou připravovat na přezkušovací zkoušky z českého jazyka. Pořádáme rovněž aktivity pro rodiče (lekce češtiny pro dospělé, ples, knižní klub, pěvecký sbor, divadelní spolek, klub fitness) a akce pro celou českou a slovenskou komunitu (Vánoční besídka, Velikonoční oslavy, Dětský den, výlety do muzeí, kempování, Šlapáček, atd. *Detaily/info: www.okenko.uk a email: info@okenko.uk* Sobotní škola provozuje činnost v Dunraven Primary School, Mount Nod Rd, London SW16 2LG**

****

ČESKÉ MŠE NA LONDÝNSKÉM VELEHRADĚ
se obvykle konají jednou měsíčně v neděli ve 14 hod
Obnovení bude po pandemii oznámeno !!!

SLOVENSKÉ OMŠE: 14 Melior St, SE1 3QP http://www.scmlondon.org
sa opäť konajú o 13 tej (slovensky/česky) a 19.30 v nedeľe a v pondelok a prvý piatok o 19.30 s covidovými opatreniami

****

Zajímá vás, jak je Česká republika reprezentována ve Velké Británii?
Kontaktujte Czech Centre: 30 Kensington Palace Gdns, London W8 4QY (v budově velvyslanectví ČR!)
Telefon: +44-207-307-5180 e-mail: info@czechcentre.org.uk
Czech Centre pořádá a organizuje výstavy, přednášky, koncerty atd , informuje Brity o možnostech podnikání, vzdělávání, atd

****

ZAJÍMÁ VÁS CO SE DĚJE V JINÝCH KRAJANSKÝCH KOMUNITÁCH?
Zkuste si na internetu najít *http://krajane.radio.cz/*
Budete překvapeni, je to totiž internetová platforma, určená k získávání a výměně informací, týkajících se zahraničních Čechů v celém světě... A najdete tam i informace o londýnském Velehradě

****

ZAJÍMÁ VÁS ČESKÁ A SLOVENSKÁ HUDBA? STAŇTE SE ČLENEM A PŘIVEĎTE ANGLICKÉ ZNÁMÉ DO
The Dvořák Society for Czech and Slovak Music
Společnost sdružuje zájemce o českou a slovenskou hudbu a jako registrovaná charita pomáhá hudebníkům a tělesům doma
Podrobnosti najdete na internetu (http://www.dvorak-society.org **) a další poskytne Terry Heard, Membership Secretary, 67 Lewisham Hill, London SE13 7PL, Tel: 020 8852 9263, e-mail: membership@dvorak-society.org**

****

VÍTE, ŽE VELEHRAD MÁ TAKÉ VLASTNÍ WEBSITE? www.velehrad.org.uk
Nabízí mnoho informací. Příspěvky na činnost Velehradu: zasílejte šeky na adresu: Velehrad, 39 Lonsdale Rd., London SW13 9JP

****

BOHEMIA HOUSE -- CZECH AND SLOVAK CLUB IN LONDON
Chcete si pochutnat na tradičních českých a slovenských jídlech a napít se dobrého piva z našich končin?
Stačí jet metrem do stanice West Hampstead (NW6) a o pár stovek metrů níž, v 74 West End Lane, čeká vytoužené pohoštění.
Rekonstruovaná restaurace otevřena od úterý do pátku 17 -22.30 hod a klub 17 - 23 hod, v sobotu/neděli 12 - 22.30 hod, klub 12 - 23 hod. Zavřeno každé pondělí kromě Bank Holidays, kdy je pak zavřeno v úterý. Telefon: Klub 0207 328 0131, Restaurace 0207 372 1193

****

Vydává a rozesílá Správní výbor charity Velehrad London (Publisher : Velehrad London, Charity registered in England and Wales (number: 1154836) and a company limited by guarantee (registered company No.: 08684201) Reg. offices: 39 Lonsdale Road, Barnes, London, SW13 9JP) a *rediguje v tradicích Věstníku a Londýnských Listů Mgr J.M. P.Jůn*